ი. გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სოციალურ მეცნიერებათა, ბიზნესისა და სამართლის ფაკულტეტი

სასწავლო კურსის პროგრამის სტრუქტურა (სილაბუსის)

სასწავლო კურსის სახელწოდება:

ქართული პუბლიცისტიკა (XIX ს.)

სასწავლო კურსის კოდი: S.1.J.30

ლექტორ(ებ)ი: ასოც. პროფ.: ნინო კახაშვილი, ფილოლოგიის დოქტორი

5(93) 34.33.26; 27.28.71 E-mail: ninokakhashvili@yahoo.com

ასისიტენტ-პროფესორი: თეა ლათიფაშვილი, დოქტორანტი; ტელ.: 5 (55) 57.76.17

კრედიტების რაოდენობა (ECTS): 5 კრედიტი (125 საათი); კურსის ხანგრძლივობა ერთი აკადემიური სემესტრია (15 კვირა). კვირაში ჩატარდება 1 ლექცია და 1 სემინარი. (30 საათი სააუდიტორიო, 95 საათი _დამოუკიდებელი მუშაობისათვის)

სტუდენებთან ინდივიდუალური კონსულტაციის დღეები: სამშაბათი, ხუთშაბათი_ 12 საათიდან 13 საათამდე.

სასწავლო კურსის სტატუსი: სავალდებულო

სასწავლო კურსის მიზანი: კურსის მიზანია სტუდენტებმა საფუძვლიანად შეისწავლონ XIX საუკუნის ქართული პუბლიცისტიკა, რადგან ჟურნალისტიკის საფუძვლად ძირითადად პრესაში გამოქვეყნებული პუბლიცისტური წერილები ითვლება. ვინაიდან ქართული პუბლიცისტიკა XIX საუკუნის ქართული საზოგადოებრივი აზრის განვითარების პროცესს ასახავს, ყოველივე ამის დამუშავება და ანალიზი უმნიშვნელოვანია მომავალი ჟურნალისტებისთვის. კურსის ასევე ხელი შეუწყოს სტუდენტებში კრიტიკული აზროვნების განვითარებას _სხვადასხვა კუთხიდან შეხედონ XIX ს-ის ქართველ მოაზროვნეთა პრესაში წარმოდგენილ ნაზრევს, დააყენონ ახალი საკვლევი პრობლემები და აწარმოონ სტუდენტისთვის შესაფერისი სამეცნიერო მუშაობა.

სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობები: არ აქვს

სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება	აცნობიერებს XIX საუკუნის ქართული პუბლიცისტიკის ძირითად პრინციპებსა და თავისებურებებს. იცის XIX საუკუნის ქართული პუბლიცისტიკის ძირითადი პრინციპები და ახდენს მის კომპლექსურ გააზრებას.	აცნობიერებს XIX საუკუნის ქართველი პუბლიცისტების ნააზრევს, რომელიც ქართული ჟურნალისტიკის საწყისი ეტაპიდან იდგა ეროვნული ინტერესების სადარაჯოზე. აცნობიერებს ქართული პუბლიცისტების თავდადებას მეფის ცენზურის პირობებში და ქართული ჟურნალ-გაზეთების როლს ქართული სახელმწიფოებრივი აზროვნების ჩამოყალიბებაში.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია საკუთარი მოსაზრებები საზოგადოებას წარუდგინოს წარსულის გამოცდილებაზე დაყრდნობით.	შეუძლია სხვადასხვა კუთხიდან შეხედოს XIXს-ის ქართველ მოაზროვნეთა პრესაში წარმოდგენილ ნაზრევს, და გამოიყენოს იგი თანამედროვე საკითხების ანლიზისა და შეფასებისას პროფესიული საქმიანობის დროს.
დასკვნის უნარი	შეუძლია მოახდინოს საკუთარი ნააზრევის დამაჯერებლად წარმოდგენა და ლოგიკური და თანმიმდევრული დასკვნების გამოტანა.	შეუძლია საკითხის შესახებ საჭირო მონაცემების შეგროვება, დამუშავება და შეჯამება. შეუძლია გამოიტანოს სრულფასოვანი დასკვნები ქართულ პუბლიცისტიკაზე და საერთოდ ქართულ ჟურნალისტიკაზე. საკუთარი დასკვნები გაამყაროს სათანადო მხარდაჭერებით.
კომუნიკაციის უნარი	შეუძლია საკითხის წარდგენა, მასზე მსჯელობა, მისი გადაჭრის გზების საზოგადოებისათვის შეთავაზება როგორც ზეპირად, ასევე წერილობითი ფორმით. ქართულ და უცხო ენებზე თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით.	შეუძლია ჩაერთოს XIX საუკუნის ქართული პუბლიცისტიკის შესახებ გამართულ სამეცნიერო დისკუსიაში, შეაფასოს სხვათა შეხედულებები და ეს ყოველივე წარმატებით მიაწოდოს კოლეგებსა და საზოგადოებას. წარმოადგინოს საკუთარი შეხედულებები როგორც ზეპირი, ასევე წერილობითი ფორმით.
სწავლის უნარი	შეუძლია როგორც დამოუკიდებლად, ასევე, სხვისი ხელმძღვანელობით სწავლა.	შეუძლია შეისწავლოს პუბლიცისტური ნააზრევი და გააცნობიეროს საკუთარი ცოდნის გაღრმავრბის აუცილებლობა აღნიშნულ სფეროში.
ღირებულებები	იცნობს XIX საუკუნის ქართველ პუბლიცისტთა ძირითად ფასეულობებს. იცავს და ითავისებს მათ მიდგომებს.	აცნობიერებს XIX საუკუნის ქართული პრესისა და ქართველი მოღვაწეების მთავარი ფასეულობებს, ქართული პუბლიცისტიკის ეროვნულ და საზოგადოებრივ ღირებულებებს და იყენებს მათ პროფესიული მოღვაწეობის დროს.

სასწავლო კურსის შინაარსი:

I კვირა

- სილაბუსის გაცნობა;
- საქართველოს სოციალ-პოლიტიკური და კულტურული ვითარება XIX საუკუნის პირველ ნახევარში;
- პირველი ჟურნალისტური ჩანასახები ქართულ მწერლობაში;
- პირველი ქართული გაზეთი: `ქართული გაზეთი~;

ძირითადი ლიტერატურა:

1. გოცაძე, მ. (1954). *ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია.* თბილისი: სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა. ტ. I გვ. 23;
2. გუგუშვილი, პ. (1941). *ქართული ჟურნალისტიკა.* თბილისი: `სახელგამი~. ტ. I. გვ. 1-26
3. ნაცვლიშვილი, პ. (2009.) ქართული ჟურნალისტიკის გენეზისისათვის. დისერტაცია, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი. გვ. 3-20
4. კალანდაძე, ა. (1977). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი: `განათლება~. გვ. 48; გვ. 74

II კვირა

- `ტფილისის უწყებანი~_ ქართული ჟურნალისტიკის დასაწყისი;
- ჟურნალი `სალიტერატურონი ნაწილნი `ტფილისის უწყებათანი~;
- სოლომონ დოდაშვილის წერილების _`კრიტიკა~ და `მოკლე განხილვა ქართული ლიტერატურისა ანუ სიტყვიერებისა~_ ანალიზი.

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიქვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). გვ. 5
2. გოცაძე, მ. (1954). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი: სახელმწიფო უნივერსიტეტის
3. ნაცვლიშვილი, პ. (2009.) ქართული ჟურნალისტიკის გენეზისისათვის. დისერტაცია, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი. გვ. 115

დამატებითი ლიტერატურა:

1. გუგუშვილი, პ. (1941). ქართული ჟურნალისტიკა. თბილისი: `სახელგამი~. ტ. I. გვ. 45; გვ. 65
2. კალანდაძე, ა. (1977). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი: `განათლება~. გვ. 96

III კვირა

- ივ. კერესელიძე _პირველი პროფესიონალი ჟურნალისტი ` სალაყბო ფურცელი~ `ცისკარში~;
- სალაყბო ფურცელი I; სალაყბო ფურცელი II; სალაყბო ფურცელი III _ანალიზი;

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიქვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე) gv. 13-19
2. გოცაძე, მ. (1954). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი: გამომცემლობა ტ. I. გვ. 312;

დამატებითი ლიტერატურა:

კალანდაძე, ა. (1977). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი: `განათლება~. გვ. 237

გუგუშვილი, პ. (1941). ქართული ჟურნალისტიკა. თბილისი: `სახელგამი~. ტ. I. გვ. 113

IV კვირა

- დიმიტრი ყიფიანი ერს ღირსების სადარაჯოზე_ `ბატონ იანოვსკის ორგვარი შეცოდება~, `თქვენო უსამღვდელოესობავ (წერილი პავლე ეგზარქოსისადმი),~ `რა ხალხია ქართველები?! ~¬_ ანალიზი.
- `მართალი კაცი~_ ილიას წერილი `დიმიტრი ყიფიანი~.

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე), გვ. 33-37; gv. 108

V კვირა

- ქართული საზოგადოება `ცისკრის~ ფურცლებზე (`ოროდე სიტყვა,~ `პასუხი~, `კარგი რამ მჭირდეს, გიკვირდეს, ავი რა საკვირველია~, `შინაური მიმოხილვა~_ 1879 წელი, იანვარი, `შინაური მიმოხილვა~_ 1879 წელი, თებერვალი, `შინაური მიმოხილვა~_ 1879 წელი ივლისი-აგვისტო);
- საშინაო დავალების წარდგენა.

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). Ggv. 41, 55, 62, 75-83
2. გუგუშვილი, პ. (1941). ქართული ჟურნალისტიკა. თბილისი: `სახელგამი~. ტ. I. გვ. 113

დამატებითი ლიტერატურა:

1. კალანდაძე, ა. (1977). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი `განათლება~. გვ. 237
2. გოცაძე, მ. (1954). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი: გამომცემლობა ტ. I. გვ. 312;

VI კვირა

- `საქართველოს მოამბე~ _დაარსების ისტორიისათვის;
- ცხოვრების მაჯისცემის შემტყობი _წერილი ` საქართველოს მოამბეზედ~;

ძირითადი ლიტერატურა:

1. გუგუშვილი, პ. (1941). ქართული ჟურნალისტკა. თბილისი: `სახელგამი~. ტ. I. გვ. 299; გვ. 322.
2. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გვ. 55

VII კვირა

- გაზეთი `ივერია~_ `გულწრფელი, უბოროტო, სინდისიანი, პირმოუფერებელი~. (წერილები: `ივერიის~ წინასიტყვაობა I, `ივერიის~ წინასიტყვაობა II);
- შუალედური წერითი გამოკითხვა

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გვ. 40; გვ. 70; გვ. 97;

VIII-IX კვირა

- გაზეთი `ივერია~_`საზოგადო საქმის მსახურთა სახელის დაცვისათვის~, `კრიტიკული აზრის უქონლობა,~ ` პრესა და პირადობა~

- პოლემიკა ნოე ჟორდანიასთან `უმეცრობის ფართი-ფურთი,~ `ახალი უმეცრობანი ბ-ნ ჟორდანიასი,~ `ქარაფშუტობა, ორთავიანობა და ორპირობა უმეცარისა,~ `ისევ და ისევ ბ-ნ ჟორდანიას უმეცრობანი და მისი წაჯეგ- უკუჯე-გობანი.~

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გვ. 111, 115, 116, ; გვ. 123,131, 134, 138.

X კვირა

- გაზეთი `დროება~ და სერგეი მესხი;
- სერგეი მესხის პუბლიკაციები პრესის შესახებ (წერილები: `დროების~ აღსარება~, `რა მოეთხოვება გაზეთს?~. `ჩვენი ჟურნალ-გაზეთების საქმე~).

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ბერძენიშვილი, ლ. (1981). XIX საუკუნის ქართული დემოკრატიული პრესა. თბილისი: მეცნიერება. გვ. 6-45
2. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გვ. 283; გვ. 285; 306; 329.

Gv. 285, 296, 305, 326

XI კვირა

`დროება~_ საზოგადოების სამსახურში_წერილები: `საქალ-ვაჟო შკოლებზე,~ `ძლიერი და სუსტი ერი,~ `ლიტერატურული პატიოსნება,~ `ჩვენი თეატრის საქმე.~

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, Ggv. 285, 296, 305, 326

XII_XIII კვირა

- ნიკო ნიკოლაძე და ჟურნალი `კრებული~ _დაარსების ისტორია;
- ნ. ნიკოლაძის პუბლიკაციები `კრებულის~ ფურცლებზე (`კრებულის~ დანიშნულებაზედ,~ `ახალი ახალგაზრდობა,~ `ფრანგული პრესის დეკადანსი,~ `მამულის სიყვარული და მსახურება.~)
- ნ. ნიკოლაძე_`ჩემ პოლიტიკაზე~;
- საშინაო დავალების წარდგენა

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (1989). წერილები ქართული ჟურნალისტიკის ისტორიის საკითხები. თბილისი: `საბჭოთა საქართველო~.
2. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გვ. 155, 166, 218, 243.

gv. 262

XIV კვირა

- ქართული სატირული ჟურნალისტიკის წანამძღვრები; ქართული სატირული ჟურნალისტიკა XIX საუკუნეში_აკაკი წერეთელი;
- აკაკის წერილები `დროებაში~_`ცხელ-ცხელი ამბები~, `იმერელი ტფილისში,~

`ლუკმა გავარდესო, ჯამში ჩავარდესო,~ `ნადუღი~, `ჩვენში ბოდიში რასაჭიროა.~

შუალედური წერითი გამოკითხვა.

ძირითადი ლიტერატურა:

1. მიშველაძე, რ. (1971). ქართული სატირული ჟურნალისტიკა. თბილისი: საბჭოთა საქართველო გვ. 17
2. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გვ. 333-353

XV kvira

- გ. წერეთელი და ქართული პრესა ; `კვალის ორი წლის ნაღვაწი, `კიტა აბაშიძე და `ჩვენი ახალგაზრდობა.~
- XIX საუკუნის ქართული პუბლიცისტიკის მნიშვნელობა ქართული საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებაში (შეჯამება).

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გვ. 367
2. გაგოშიძე, შ. (2004). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია (XX საუკუნის 20-იანი წლები). თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, გვ. 13-76

სწავლებისა და სწავლის მეთოდები: კურსი თეორიული და პრაქტიკული ხასიათისა და ითვალისწინებს სტუდენტთა ინტენსიურ ჩართვას ლექციებსა და სემინარებში. სტუდენტები ყოველკვირეულად მოამზადებენ საშინაო დავალებებს და მოხდება მათი განხილვა. სწავლა წარიმართება ინტერაქტიული მეთოდით. სემინარები, პრეზენტაციები, თვითშეფასება და სხვათა ნაშრომების შეფასება სტუდენტებს მეტ მოტივაციას შეუქმნის საგნის უკეთ დაუფლებაში.

შეფასების კრიტერიუმები:

სტუდენტი შეფასდება მაქს. 100 ქულით, რომელიც განაწილებულია შუალედურ და დასკვნით გამოცდაზე შემდეგი თანაფარდობით:

შუალედური შეფასება _მაქს. 60 ქულა

დასკვნითი გამოცდა _მაქს.40 ქულა

მათ შორის:

2 შუალედური წერა_ თითოეული შეფასდება მაქს. 15 ქულით (მაქხ. 30% _2 X15)

შუალედური წერის თემების შესახებ სტუდენტი გაფრთხილდება ერთი კვირით ადრე. შედეგს სტუდენტი შეიტყობს დაწერიდან 3 სამუშაო დღეში.

4 ზეპირი გამოკითხვა_თითოეული შეფასდება მაქს. 5 ქულით (მაქს. 20 ქულა _4X5)

1 ზეპირი პრეზენტაცია _ შეფასდება მაქს. 10 ქულით (მაქს. 10ქულა_10 X1)

წარდგენილი თემატიკიდან სტუდენტი სემესტრის დასაწყისშივე შეარჩევს ერთ-ერთ საპრეზენტაციო თემას და მომზადების პროცესში პროფესორისგან პერიოდულად მიიღებს კონსულტაციებს.

სტუდენტები თემებს წარმოადგენენ წინასწარ შეთანხმებული გრაფიკის მიხედვით.

საპრეზენტაციო თემის მოცულობა უნდა იყოს არა ნაკლებ 2 ნაბეჭდი ან 3 ხელნაწერი (A 4 ფორმატი) გვერდისა.

პრეზენტაცია შეფასდება შემდეგი კომპონენტების გათვალისწინებით:

-თემის გასაგებად წარმოდგენა _მაქს. 4 ქულა

-დასმულ კითხვებზე პასუხის გაცემა _მაქს. 4 ქულა

-ვიზუალური საშუალებების გამოყენება _მაქს. 2 ქულა

გამოცდაზე დაიშვება სტუდენტი, რომელსაც ექნება შუალედური შეფასება არა ნაკლებ 11 ქულისა.

შუალედური მუშაობისა და დასკვნითი გამოცდის შეჯამების შემდეგ, სტუდენტს მიენიჭება დადებითი შეფასებები:

A (ფრიადი) _91 ქულა და მეტი

B (ძალიან კარგი) _81-90 ქულა

C (კარგი) _71-80 ქულა

D (დამაკმაყოფილებელი) _61-70 ქულა

E (საკმარისი) _51-60 ქულა

უარყოფითი შეფასებები: FX (ვერ ჩააბარა) ეძლევა დამატებით გასვლის უფლება _41-50

ქულა

F (ჩაიჭრა) ახლიდან აქვს შესასწავლი _40 ქულა და ნაკლები.

ძირითადი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (რედ.). (2007). ქართული პუბლიცისტიკა. ქრესტომათია (XIX საუკუნე). თბილისი: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.
2. კალანდაძე, ა. (1977). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი: `განათლება~.
3. გოცაძე, მ. (1954). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია. თბილისი: სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა. ტ. I
4. გუგუშვილი, პ. (1941). ქართული ჟურნალისტიკა. თბილისი: სახელგამი. ტ. I.

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ჩიკვილაძე, დ. (1989). წერილები ქართული ჟურნალისტიკის ისტორიის საკითხები. თბილისი: საბჭოთა საქართველო;
2. ნაცვლიშვილი, პ. (2009). ქართული ჟურნალისტიკის გენეზისისათვის. დისერტაცია, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი.

3. მიშველაძე, რ. (1971). ქართული სატირული ჟურნალისტიკა. თბილისი: საბჭოთა საქართველო.
4. გაგოშიძე, შ. (2004). ქართული ჟურნალისტიკის ისტორია (XX საუკუნის 20-იანი წლები). თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
5. ბერძენიშვილი, ლ. (1981). XIX საუკუნის ქართული დემოკრატიული პრესა. თბილისი: მეცნიერება.

შენიშვნა: უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში განთავსებულია რიდერი_ ``XIX საუკუნის ქართული ჟურნალისტიკა``, რომელიც შექმნილია ზემოთ დასახელებულ ლიტერატურაზე დაყრდნობით. სილაბუსებში მითითებული თეორიული საკითხები სტუდენტს შეუძლია მოიძიოს აღნიშნულ რიდერში.